

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Qvi ... Illas Omnes Complectitvr Historias, Qvæ Post Secvndam Sex
Tomorvm Editionem ...

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 ZV 1269

VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77432)

DE EPIPHANIA DOMINI.

summationis gratiam præsignabant. Propter hoc cum iam fidei tempora propinquarent, imperata est circumcisio: & pars illa corporis in qua est voluptatū seminarium & libidinis officina, iussa etiam in paruulis amputari, vt proprij primitias sanguinis ei qui totum sanguinē suum oblaturus erat, offerrent: & communia singulorū sacrificia singulare præcederent holocaustum. Vbi verò Christus Dominus venit, de quo in capite libri scriptū est, vt in morte sua patris voluntatem impleret, cessarunt sacrificia: nec iam truncationem præputij Euangeliū imperauit, sed circumcisionem cordis, & omnem tam membrorū quàm affectuum petulantiam gladio spiritus reserari immutabili decreto mandauit. Et tante dignitatis illa vna redemptoris nostri fuit oblatio, vt vna ad tollenda mundi peccata sufficeret: qui tanta authoritate in sancta introiuit in sanguine proprio, vt deinceps nulla supplicantium postulatio sanguine indigeret alieno. A diebus igitur visitationis nostrę regnū celorum vim patitur, nec iam in expoliatione carnis circumcisio agitur, sed Spiritus sancti virtute vetustatis antiquę sanies expurgatur.

3
Gen. 17.
Psal. 50.
Finitis sacrificiis, peccatorum, & Circumcisionis, Christus.
Iam circumcisio cordis, & Spiritus sancti virtute, sanies peccati extergitur.

BEATI PETRI DAMIANI SERMO IN EPIPHANIA DOMINI: VT HABETVR OCTA.

uo Tomo Aloysij.

V M natus esset Iesus in Bethleem in diebus Herodis Regis, ecce Magi ab Oriente venerunt Hierosolymā, dicētes: Vbi est qui natus est Rex Iudæorum? Vidimus enim stellā eius in Oriente, & venimus cum muneribus adorare eum. Laudate Dominum omnes gentes, & collaudate eum omnes populi. Nam cum omnipotēs sermo nondum à regalibus sedibus descendisset, & nox in suo cursu medium iter ageret, populus gentium ambulabat in tenebris, quia dilexerūt magis tenebras quàm lucem: variosq; secuti errores, in circuitu impij ambulabant, euntē vnusquisque, alius ad villā, alius ad negociationem suam: & obscuratum est insipiens cor eorum, quia incuruatus est vnusquisque ad opus manuum suarum. Patres etiam illi antiqui omnes sub nube fuerunt, eo quod adspiciebant in visu noctis, nec claritatem vultus Moysi poterant intueri, quia velamen erat positum super cor eorum, & erat aqua tenebrosa in nubibus aeris: cum videlicet filij Sion inelyti, conuersi sunt in vasa testea, opus manuum figuli: dispersi sunt lapides sanctuarij in capite omnium platearum: argentum eorum verum est in scoriam, eo quod caupones eorum miscebant aquam vino: quando obscuratum est aurum, mutatus est color optimus, nec erat de eis, qui faceret bonum, nec etiam vsq; ad vnum. Tunc ergo tenebrę factę sunt super vniuersam terrā, quia Iudæus & Gentilis in tenebris strauerunt lectum suum, habitantes in tenebrosis & umbra mortis. Quia igitur tunc nox præcessit, ecce dies appropinquauit, & lumen resulsit in habitaculo carceris nostri, ex eo quod exortum est in tenebris lumen reclusis corde, cum visitauit nos Oriens ex alto: & ortus est nobis Lucifer matutinus, qui non nouit occasum, quādo lux illa vera, quę illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum, in tenebris luxit, & tenebrę eam non comprehendebant.

6. Januarij. Matt. 2.
Psal. 116. Sap. 18.
Iohan. 3.
Matth. 22.
1. Cor. 10.
Thren. 4.
Christus aduentu suo in carcerē illuminauit mundi tenebras. Iohan. 1.

Iudæi itaque & Gentiles in tenebris erant vsque ad tempus plenitudinis. At vbi venit plenitudo temporis, emisit Agnum Dominus dominatorem terrę, de petra deseri ad montem filia Sion: & lapidem, quem reprobauerunt edificantes, hic factus est in caput anguli. Et quia ad hoc venerat, vt oues dispersas congregaret in vnum, licet non fuerit primò missus, nisi ad oues quę perierant domus Israël: quia tamen alias oues habebat, quę non erant ex hoc ouili, & illas oportebat eum adducere, vt fieret vnum ouile, & vnus pastor: idcirco habitantibus in regione vmbre mortis ram Iudæis, quàm gentibus, lux orta est eis vtriusque, propter quod & in natiuitate claritas Dei circumfulsit pastores, quia Angelus euangelizauit eis gaudium magnum, & hodierna die stellę claritas natum denunciat Saluatorem. Iudæis itaque tanquàm ratione ventibus loquitur vox Angelorum, Gentibus verò quasi brutis, & iumentis in campis syluę, loquitur lingua siue stellę caelorum. Lux itaque

Esa. 16.
Psal. 117.
Matth. 19. Iohan. 10.
Esa. 9. Luc. 2.
Matth. 7. Cur Angelus Iudæis, Stella verò

4
 gēribus ap-
 paruerit. demonstrat lucem, creatura suum indicat creatorem, suum loquitur factura factorem, & noua stella denunciat verum Solem. Laudate ergo Dominum omnes gentes, & collaudate eum omnes populi. Latamini gentes simul cum plebe eius. Gaudeant Gentiles, exultent Iudaei: quia ecce Sol de stella enituit, & factor Virginis factus est in Virgine factura sua. Homo enim, qui factus est in ea, ipse fundauit eam altissimus. Ortus est itaque Sol de stella, sanitas ex agritudine, ex morticino vita, lux ex tenebris, dulcedo ex amaritudine, ex spina rosa, pater ex filia, Dominus ex ancilla, & de exiguo riuulo fons aquae salientis in vitam aeternam. Oritur ergo Sol de stella, & demonstratur Sol per stellam.

Psal. 106. Erat stella in aere, stella in terra, Sol in praesepio. Stella in aere, corpus illud lucidum: stella in terra, Virgo Maria: Sol in praesepio, Christus noster. Stella in aere, de qua habuimus in Euangelio: Vidimus enim stellam eius in Oriente, & venimus adorare eum. Stella in terra, de qua Balaam prae dixit in Prophetia sua: Orietur stella ex Iacob, & confringet omnes alienigenas. Sol in praesepio, de quo reprobi, secundum quod in libro Sapientiae legitur, dicturi sunt in futuro: Errauimus uia ueritatis, & Sol iustitiae non illuxit nobis. An non ipse est, qui in sole posuit tabernaculum suae carnis, quando fuit tanquam sponsum procedens de thalamo suo? In stella fratres, quatuor principaliter attenduntur. Stella enim igneae naturae est, stella in se lucida est & clara, stella ex se radium emittit, stella in nocte lucet. Haec eadem in stella nostra, id est, in Virgine Maria possumus inuenire. Stella, ut diximus, igneae naturae est: & ipsa Virgo Maria igneae naturae fuit. Ipsa est enim rubus ille igneus, in quo apparuit Dominus Moysi, qui uidebatur quippe ardere, sed non comburebatur: quia grauida quidem apparuit Virgo, sed igne libidinis non est consumpta. Ipsa in se splendida est & clara, adeo ut de ea scriptum sit in Canticis canticorum: Quae est ista, quae progreditur sicut aurora confurgens, pulchra ut luna, electa ut sol? Ipsa ex se radium illum emittit, qui penetrat usque ad cordis secreta. Secutatur enim corda & renes, eo quod uiuus est sermo Dei, & efficax, & penetrabilior omni gladio ancipiti, pertingens usque ad diuisionem animae & spiritus: unde & merito congruit ei nominis interpretatio. Maria namque stella maris interpretatur. Mare hic mundus est, sicut scriptum est: Hoc mare magnum & spatiosum, illic reptilia, quorum non est numerus. Merito ergo stella maris dicitur, quia ipsa tanquam sidus singulare refulsit in mundo, & cuius splendor illuminat mundum, & ex se radium illum emittit, qui illuminat omnem hominem uenientem in hunc mundum. Et sicut radius processit a stella stella, integra permanente: sic filius ex Virgine, uirginitate inuiolabili perdurante, secundum quod & Propheta Ezechiel inquit: Porta, quam uides, semper erit clausa, & nullus transibit per eam, sed Dominus solus introibit per eam. Stella lucet in nocte, & ipsa Virgo in nocte huius seculi singulariter fulsit, secundum quod de ea scriptum est: Quae cunctas haereses sola interemisti in uniuerso mundo. Talis est stella nostra, fratres talis est Virgo Maria, talis est stella maris: & quia reliquit nobis exemplum, ut sequamur uestigia eius, talis etiam debet esse anima nostra.

Luc. 12. Simus ergo, fratres, igneae naturae, ut sit in nobis ille ignis, quem uenit Dominus mittere in terram: & ignis ille, qui erat flammigerans in ossibus Hieremiae, accendatur in conflatorio cordis nostri, iuxta quem seder Dominus purgans & mundans filios Levi. Simus etiam & nos clari & fulgidi, ut adspiret nobis dies, & inclinentur umbræ, & deponentes ueterem hominem cum actibus suis, induamur nouum, qui secundum Deum creatus est: ut si fuimus aliquando tenebræ, nunc simus lux in Domino, & induti armis lucis ambulemus honeste, sicut decet ambulare in die. Emitte uestri praecincti, & lucernae ardentes in manibus uestris. Lucernas quippe ardentes in manibus portamus cum proximis nostris per exempla bonae operationis lucemus, ut cortinae cortinam trahat, & qui audit dicat, Veni: & sic luceat lux nostra coram hominibus, ut uidentes opera nostra bona, glorificent Patrem, qui in oculis est, & currant multi in odorem unguentorum nostrorum. Stella lucet etiam in nocte, & nos fratres, in nocte huius seculi luceamus, secundum quod scriptum est: Intere quos lucetis, quasi luminaria fixa in firmamento. Contra haereticorum tenebras sapientiae lumine splendeamus, quia scriptum est: Capite nobis vulpeculas, quae demoliuntur uineam Domini. Propter quod Dominus inquit: Estote prudentes sicut serpentes.

Cant. 2.
 Matth. 10.

SURIUS

q. 100
 1000

RVIII

5

DE EPIPHANIA DOMINI.

serpentes, & simplices sicut columbæ. Sic ergo, fratres, ad verum Solem poterimus peruenire, si Virginis & stellæ nostræ vestigia fuerimus imitati.

In sole autem quinque principaliter attenduntur. Sol incommutabilis est in se, cum luna singulis mensibus commutetur. In sole est nulla macula, cum semper macula sit in luna. Sol habet plenitudinem luminis, à quo & alia luminaria lumen accipiunt. Sol licet sit immutabilis, interdum tamen patitur eclipsim. Sol semper lucet in die. Sed eadem in vero Sole nostro sollicitè inuestigemus. Sol in se incommutabilis est: & ipse Christus secundum diuinitatis potentiam semper incommutabilis perseuerat. Vnde ipse ait: Ego sum Deus, & non mutor. Apud quem non est transmutatio, nec vicissitudinis obumbratio. In sole nulla est macula: & ipse est, qui singulariter ingressus est mundum sine macula, qui peccatum non fecit, nec inuentus est dolus in ore eius. Sol habet plenitudinem luminis: & in eo habitauit plenitudo diuinitatis corporaliter, cui non est datus spiritus ad mensuram, immò de plenitudine eius accepimus omnes gratias pro gratia, quòd vnguentum à capite descendit vsq; ad barbam, & à barba stillauit in oram vestimenti. Sol interdum patitur eclipsim: & ipse Christus eclipsim mortis passus est in passione, quandò recessit pastor ouium, ponens animam pro ouibus suis, & inclinato capite emisit spiritum. Sol semper lucet in die: & ipse Dominus, postquam resurgendo cõsumpsit tenebras nostræ mortalitatis, resurgens ex mortuis, iam non moritur, mors illi vltra non dominabitur, sed lucem habitat inaccessibilem, & in eo tenebræ non sunt vllæ. Hunc solus aquila Iohannes irreuerberatis luminibus intuitus est in rota sua, quandò ad eò altè volauit, quòd si paulò altius intonuisset, totus mundus eum capere non potuisset, inquit: In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum.

Magi ergo illuminati à sole veniunt ad Solè, qui illustrati per stellam, quæ lumen suum habet à sole, venerunt ad adorandum Solem: quorum gesta diligenter singula attendamus. Venerunt ergo ab Oriente Hierosolymam, & cum venissent, inquisierunt: Vbi est qui natus est Rex Iudeorum? Cum peruenissent ad locum, procciderunt: cum proccidissent, adorauerunt: cum adorassent, munera obtulerunt. Venerunt ergo infatigabili labore, inquisierunt prouida sollicitudine, procciderunt debita humiliatione, adorauerunt mentis deuotione, munera obtulerunt integra fidei religione: & obtulerunt ei aurum, thus, & myrrham. Ecce primitiæ gentium, primò puram & integram fidem offerunt: obtulerunt enim thus Deo, myrrham mortali, aurum Regi: thus per fidem diuinitatis, myrrham per fidem humanitatis suæ mortalitatis, aurum per fidem regiæ dignitatis. Fuit enim Deus, & homo, Emmanuel nobiscum Deus, cum factus est simul in vnum diues & pauper: fuitque ex regia tribu, secundum quod in eius genealogia describitur. Liber generationis Iesu Christi, filij Dauid, filij Abraham, &c. Vel obtulerunt hæc tria humanitati Christi, aurum Regi, Sacerdoti thus, myrrham mortali. Fuit enim ex regia & sacerdotali tribu. Fuit Rex, quia habuit in vestimèto & in femore suo scriptum, Rex regum, & Dominus dominantium. Fuit & sacerdos secundum ordinem Melchisedech Regis Salem, qui sacerdos fuit Dei summi, quia non per sanguinem hircorum, aut vitulorum, sed proprium sanguinem introiuit semel in sancta, æterna redemptione inuenta. Conuersi enim sumus ad pastorem & Episcopum animarum nostrarum. Fuit etiam mortalis, quia verè languores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse portauit in corpore suo super lignum.

Hæc eadem ipsa Virgo stella maris obtulit soli nato suo in persona sua. obtulit enim aurum regiæ dignitati, quia fuit ipsa de regia tribu, secundum quod in dicta genealogia legitur: Iacob genuit Ioseph virum Mariæ, de qua natus est Iesus, qui vocatur Christus. Obtulit etiã thus, & myrrham: vnde in Cantico amoris hæc duo in ipsa iunguntur, vbi dicitur: Quæ est ista, quæ ascendit per desertum, sicut virgula fumi ex aromatibus myrrhæ, & thuris, & vniuersi pulueris pigmentarij: Myrrha arecet vermes à corporibus mortuorum, & ipsa corpora conseruat à corruptione, propter quod Nicodemus attulit mixturam myrrhæ & aloës, vt condiret corpus Iesu. Per myrrham ergo carnis integritas designatur, thus verò mentis exprimit deuotionem. Penè ergo hæc duæ species in stella & virga nostra iunguntur, quia in Virgine Maria carnis integritas & mentis deuotio semper indiuisa manserunt. Et merito additur, Vniuersi pulueris pigmentarij: quia ipsa ad eò fuit donis Spiritus sancti

Quinque Solis, pprietas Christi suo attribuntur.

Malach. 3. Iacob. 1. Egi. 31. Colof. 2.

Psal. 132.

Iohan. 19.

Rom. 6. 1. Tim. 6.

Iohan. 1.

Matth. 2.

Que munerata magi obtulerunt ne oplasto.

Esa. 7. Matth. 1.

Apoc. 19. Psal. 109. Heb. 7. 9.

Esa. 53. 7.

Que donis obtulerit Maria. Matth. 12.

Luc. 1. referta, vt audire meruerit: Aue gratia plena, Dominus tecū, benedicta tu in mulie-
ribus, & benedictus fructus vētris tui. Sic ergo, fratres, obtulerit Magi, obrulit & Vir-
go Maria stella nostra. Et quia exēpla dederunt nobis, ergo & nos itā faciamus.

Venerunt Magi, Veniamus & nos, quia scriptum est: Venite ad me omnes, qui la-
boratis & onerati estis, & ego reficiam vos. Et alibi: Venite ad me, qui concupiscitis
me. Inquisuerunt Magi, inquiramus & nos, quia scriptum est: Quærite Domi-
num, dum inueniri potest. Prociderunt Magi, procidamus & nos, quia scriptum
est: Venite adoremus, & procidamus ante Deum. Adorauerunt Magi, adoremus
& nos, quia scriptum est: Adorate Dominum in aula sancta eius. Obrulerunt Ma-
gi, offeramus & nos, quia scriptum est: Obsecro vos, fratres, vt exhibeatis corpora
vestra, hostiam viuentem, sanctam, Deo placentem, rationabile obsequium vēstrū.
Offeramus & nos illa tria, quæ obtulerunt Magi, aliter tamen quam illi. Offeramus

myrrham mortificationis, vt mortificantes corpora nostra quæ sunt super terram
carnis curam non faciamus in desiderijs, crucifigentes corpora nostra cum vitijs, &
concupiscentijs: & in his tamen omnibus rationale sit, vt dictum est, obsequium
nostrum. Offeramus thus deuorū orationis, secundum quod Apollolus ait: Oca-
bo spiritu, orabo & mente: psallam spiritu, psallam & mente, vt dirigatur oratio
mea sicut incensum in conspectu Domini. Offeramus & aurum, splendorem sapi-

entia: aurum nanque sapientiam designat, iuxta illud: Thefaurus desiderabilis re-
quiescit in ore sapientis, vt simus parati omni poscenti de ea. quæ in nobis est, fide
& spe reddere rationem, & splendore sapientia fulgemus & contra hereticorum
tenebras intrepidi dimicemus, atque dicere possumus: Bonum mihi lex oris tui su-
per millia auri & argenti. Et vti nam non posses dicere potius: Bonum mihi lex
oris Iustiniani super millia auri & argenti: Narrauerunt mihi iniqui fabulationes,

sed non ita vt lex tua, Domine: Dereliquerunt venam aquarum viuērium Domi-
num, ne merito ipsa sapientia conqueratur dicens: Dereliquerunt me fontem
aqua viua. Nam hi, qui in lege Domini debent meditari die ac nocte, à veritate ad
fabulas conuertunt auditum. Custodes ergo super muros Ecclesie constituti, vigi-
lantes sint, ne vulpes Sampsonis incendant fegetes nostras: & ponatur turris Da-
uid cum propugnaculis contra Damascum, ex qua dependeat clypei mille: tur-
ris nanque fortissimum nomen Domini, ad eam confugiet iustus, & exaltabitur. Hæc
est scriptura, vbi nomen Domini inuocatur, in qua propugnacula sunt prælati, at-
que doctores, qui eius terminos debent custodire, de quibus scribitur: Non tran-
gredieris terminos, quos tibi patres tui constituerunt. Satuit namque Moyses ter-
minos contra montem Sinai, quos transgredi non licebat. Et vti nam istos termi-
nos nulli transgrediantur, alioquin lapidibus erunt digni. Ex hac dependet clypei
mille, perfectio videlicet autoritarum, quæ est ad munimentum ipsius. Hæc turris
ponitur contra Damascum, scilicet contra robur hereticorum. Huius fundamentū
aliud nemo potest ponere, præter id, quod positum est, quod est Christus Iesus, id est
mysterium Christi.

Immobile profectō & immutabile est Christi mysterium, quia multiplex habuit
testimonium. Habuit enim testimonium hominum, testimonium Angelorū, testi-
monium mulierum, testimonium virorum, testimonium senum, testimonium par-
uulorum, testimonium terrenorum, testimonium cælorum, testimonium Gentiliū,
testimonium Iudæorum, testimonium antiquorum, testimonium modernorum,
testimonium lucis, testimonium tenebrarū, testimonium legis, testimonium Prophe-
tarum, testimonium Regum, testimonium turbarū, testimonium viuorum, testimo-
nium mortuorum, testimonium brutorum, testimonium Solis, testimonium elemē-
torum. Habuit testimonium hominum, quia pastores erant in regione illa, qui ve-
nientes inuenerunt de verbo, sicut dictū, erat ad eos de puero. Testimonium Angelo-
rum, quia Angelus Domini stetit iuxta illos, & dixit eis: Ecce euangelizo vobis gau-
dium magnū, quia natus est hodie Saluator mundi, qui est Christus Domini in ciui-
tate Dauid. Et facta est cū Angelo multitudo cælestis exercitus, laudantium Deū, &
dicentium: Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis. Ha-
buit testimonium mulierū, quia Anna prophetissa filia Phanuel confitebatur Do-
mino, & loquebatur de illo omnibus, qui expectabant redemptionē Israël. Habuit
testimonium virorū, quia vno die conuersi sunt tria millia, & alio quinq; millia qui
testimonium perhibebāt de Iesu. Habuit testimonium senū, quia antiquus ille die-
rum

Colof. 3. Galet. 3. 1. Cor. 14. Prou. 21. Psal. 118. Hier. 17. Hier. 2. Vt Ecclesie pastores vi- gilare debe- ant contra hereticos, ne Ecclesia perturbet. Prou. 22. Exod. 19.

1. Cor. 3. Multiplex de Christo Saluatore testimo- nium.

Luc. 2. Ibidem. Act. 4.

SURIUS

obor
nobor
RVIII
5

DE EPIPHANIA DOMINI.

7

rum Simeon, cuius capilli erant sicut lana alba, qui acceperat responsum a Spiritu Luc. 2.
 sancto, non visurum se mortem, nisi videret Christum Domini, accipiens eum in
 vlnas suas, dixit: Nunc dimitte, Domine, seruum tuum secundum verbum tuum
 in pace, quia viderunt oculi mei salutare tuum. Habuit testimonium paruulorum,
 quia Innocentes illi eum, quauis non loquendo, moriendo tamen confessi sunt. Math. 2.
 Habuit testimonium terrenorum, quia pax facta est in terra hominibus bonæ vo-
 luntatis, tanta, vt ab vno homine Casare Augusto totus orbis describeretur: de
 cuius tranquillitate Esaias inquit: Conflabunt gladios suos in vomeres, & lanceas
 suas in falces. Habuit testimonium calorum, quia celi miserunt nouam stellam, Esa. 12.
 secundum quod habuimus in Euangelio: Et ecce stella, quam viderant Magi in
 Oriente, antecedebat eos vsque dum veniens staret supra vbi erat puer. Habuit te-
 stimonium Gentilium, quia Magi venientes Hierosolymam dixerunt: Vbi est qui
 natus est Rex Iudæorum? Habuit testimonium Iudæorum, quia Herodes principes
 sacerdotum, & scribas populi conueniens, sciscitabatur ab eis, vbi Christus nascere
 tur: at illi dixerunt, In Bethleem Iudæ. Habuit testimonium antiquorum, quia in
 manibus Prophetarum assimilatus est: ipse enim est Agnus occisus ab origine
 mundi. Habuit testimonium modernorum, vnde & ipse Discipulis inquit: Eritis
 mihi testes in Hierusalem, & in omni Iudæa, & Samaria, & vsque ad vltimum ter-
 ra. Habuit testimonium lucis, quia claritas Dei circumfulsit pastores, & claritas stel-
 lae illustrauit Magos. Testimonium tenebrarum, quia in morte eius tenebræ factæ
 sunt super vniuersam terram. Habuit testimonium legis, quia Moyses dixit in lege:
 Prophetam suscitabit vobis Deus de fratribus vestris: ipsum tanquam me audietis.
 & alibi: Erit vita tua pendens in ligno: videbis, & non cognosces. Testimonium
 prophetarum, quia Esaias ait: Egredietur virga de radice Iesse, & flos de radice eius
 ascendet, & requiescet super eum spiritus Domini. & alibi: Ecce Virgo concipi-
 et, & pariet filium, & vocabitur nomen eius Emanuel. Hieremias autem: Post hæc,
 inquit, in terris visus est, & cum hominibus conuersatus est. Ezechiel in eius testi-
 monio filius hominis appellatus est. Daniel ait: Cum venerit sanctus sanctorum,
 cessabit vnctio vestra. Oseas in eius testimonio accepit vxorem fornicariam. A-
 bac dicit: Cornua sunt in manibus eius. Ionas in ventre ceti eius testimonium testa-
 tus est. Et quid discurram per singula? Nullus Prophetarum extitit, qui ei testimo-
 nium non perhiberet. Testimonium Regum, vnde Dauid Rex: Terra nostra dabit
 fructum suum. & alibi: Aperiatur terra, & germinet Saluatorem. Et Salomon: Of-
 culetur me osculo oris sui, quia meliora sunt vbera tua vino, fragrantia vnguentis
 optimis: & Dum esset Rex in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suum. Testi-
 monium turbarum, vnde dixerunt in Euangelio: Vidimus mirabilia hodie: & Nisi
 esset hic a Deo, non posset facere, quod facit: propter quod voluerunt etiam eum ra-
 pere, & Regem facere. Testimonium viuorum, quia illi duo ibant in Emaus, vene-
 runt, & narrauerunt omnia, quæ eis acciderant. Testimonium mortuorum, quia mul-
 ta corpora sanctorum, qui dormierant, surrexerunt, & apparuerunt multis. Testi-
 monium brutorum, quia cognouit bos possessorem suum, & asinus praesepe Domi-
 ni sui. Testimonium Solis, quando ipse obscuratus est. Testimonium elementorum,
 quia testimonium perhibuit terra, quando terræ motus magnus factus est: testimo-
 nium perhibuit aqua, quando siccis pedibus ambulauit super aquas: testimonium
 perhibuit aer, quando nubes suscepit eum ab oculis eorum, scilicet discipulorum:
 testimonium perhibuit ignis, quando Angelus Domini descendit de caelo, & replē-
 dit facies eius sicut fulgur: fulgur enim igneæ naturæ est.
 Quia ergo, fratres, mysterium Crucis habuit testimonium omnium prædictorum,
 erubescat Iudæus infelix, qui negat Christum de Virgine natum, quia pastores lu-
 dei inuenerunt sicut dictum erat illis. Confundatur Gentilis, qui dicit ligno: Deus
 meus es: & lapidi, Tu me genuisti: quia Magi Gentiles ipsum adorauerunt. Obmu-
 tescat hæreticus, qui mysterio contradicit. Et omnis lingua confiteatur, quia Do-
 minus noster Iesus Christus in gloria est Dei patris. Ad quam gloriam nos perdu-
 cat ipse Dominus noster Iesus, qui cum sit splendor luminum, flos florum, vita
 morum, schola virtutum, & corona sanctorum, super choros
 Angelorum regnat in secula seculo.
 rum, Amen.

Luc. 2.
 Math. 2.
 Esa. 12.
 Math. 2.
 Ibidem.
 Ibidem.
 Osee 12.
 Apoc. 13.
 Act. 11.
 Luc. 2.
 Math. 2.
 Iohan. 19.
 Deu. 18. 28.
 Esa. 11.
 Esa. 7.
 Baruch 3.
 Ezech. 2. & c.
 Osee 1.
 Abac. 3.
 Iona. 2.
 Psal. 84.
 Esa. 45.
 Cant. 6.
 Luc. 5.
 Iohan. 6.
 Luc. 24.
 Math. 27.
 Esa. 1.
 Luc. 23.
 Math. 27.
 Mat. 6.
 Act. 1.
 Math. 28.
 Luc. 2.
 Hier. 2.
 Math. 2.
 Philipp. 2.

5

8 IANVARIJ VI.
**VITA GERTRVDIS DE OESTEN. INCER-
 TO QUIDEM AVTHORE, SED BONA FIDE CON-**

scripta. Nos capita margini adiecimus, & stylum nomibilib in gratiam Lectoris contraximus. Hæc virgo necdum est in Sanctos relata.

Ianuarij 6.
 Cap. 1.

Patria Ger-
 trudis.

IRGO venerabilis Gertrudis de Oestē anno salutis millesimo trecentesimo quadragelimo ipsa sancta Parasceue vulnera Christi suo corpori sēsit impres- sa, vnde multis diebus quotidie septicis manauit san- guis, populo ad tā illustre miraculū obstupescēte. Quod idcirco primo loco cōmemorātū voluimus, vt vitæ eius historia lectōri sit gratior. Est apud Bata- uos pagus Voerburg, medius inter Hagā Comitis & Delphos. In eo nata est hæc Gertrudis parentib. rari- colis, atq; ab ipsā simpliciter educata. Vbi autē non nihil adoleuit, cœpit nō solum apud Deū, sed etiā apud homines singularis in ea prudētia elucere. Ve-

nit igitur Delphos, seruitura illic, vbi posset propter inopiā. Nulla tūcin ea vrbe erāt monasteria, sed solum templa duo, quorū vnum erat parocēia, in quo tria tū alta- ria inerant: alterum domus hospitalis pauperū, in qua altare erat propter agros. Multę quoque domus vacuę habitatorib. tum illic cernebātur: at tamen seltis dieb. multis vtriusq; sexūs hominibus eō confluentibus, non ob audiendā concionem, sed ob ducendas choreas, hæc Christi ancilla tam piē & religiosē in hospitij serui- bat, adeoq; vitæ internæ dedita fuit, vt haud rarō non minorē in illis turbis fenserit diuinæ bonitatis suauitatē, quā postea inter Beghinās degens. Sed hanc gratiā illa cautē celauit, nec quisquam eam cognitā habuit, donēc cum Beghinis habitans eā honestē cuidam personæ reuelaret, ex ea percunctanti, vt se inter illos hominū stre- pitus gessisset. Itā igitur auimus virginis in seculo procul à rebus secularibus & tem- porarijs separatus, Deo intendebat: sicq; fiebat, vt mente placida, hilaris facie, humi- lis corde cunctis grata esset & amabilis. Quod autem ab Oesten cognominatur, id accidit ex carmine quodam, cui id nominis insertum erat. Quod illa quidem ceci- nit, sed spiritu referebat ad dilectum suum Dominum Iesum Christum.

Cap. 2.

Per id tempus duæ ancillæ, Lielta & Dieuera, crebrō ad eam venientes, idem carmen cum illa concinebant in pontibus vrbis, vel alijs locis opportunis. Sed eā postea, vt & Gertrudis, à vana seculi conuersatione ad Dominum sunt conuersæ, & Dieuera Gertrudi in Beghinagio, vt vocant, cohabitauit: quod quidem hac occa- sione accidit. Quo tempore Gertrudis diligentem nauabat operam ijs, qui ad hospiti- ria veniebant, animo quidem constituit soli seruire Deo, & vni placere sponso ca- lesti: sed interim tamen prius experta est mundi fallaciam, contempta à sponso ter- reno. Fuerat enim desponsata cuidam adolescenti, qui despexit eam, & alteri se iungere voluit. Eam verō admonuit Gertrudis, nē suum sibi sponsum præriperet: sed id frustra fuit. nupsit enim illa adolescenti. Cernens igitur Gertrudis tam falla- cem huius mundi fidem, decreuit integram se Domino conseruare, cuius est con- stans fides, vt potē Regis cælestis & immortalis. Indē succedente tempore cum alte- ra illa ex sponso Gertrudis aliquot cœpisset proles, postquam ad partum ventum est, vltra modum cruciabatur parturiens, nec prius vel dolore, vel partu absolui po- tuit, quā à Gertrude petijisset veniam: qua pro illa illa misera orante, tandem li- berabatur.

Cap. 3.

Fit Beghi-
 na Gertru-
 dis.

Insignisci-
 contrito.

Porrō Gertrudis omnibus huius mundi curis exonerari volens, vt absque impe- dimento vacaret sponso cælesti, Domino Iesu Christo, qui hætenus corporis eius integritatem seruauerat, admitti se petijt in Beghinagium Delphense: quodq; hu- militer & ardētī desiderio petijt, etiā impetrauit. Admissā igitur à Beghinis, cum multa deuotione & summo studio totam se Christo obtulit, dabatque operam, vt esset humilis sermone, factis, habitu & tota conuersatione, patienterq; ferret, quic- quid molestiæ accideret, irā & Deo & hominibus amabilem se exhibens. Crebrō confitebatur peccata sua Deo & sacerdoti cum lachrymis, atque in ipso conuersio-

SURIUS

aber
 aber
 RVIII
 5

DE GERTRVDE AB OESTEN VIRGINE.

nis suæ exordio diebus & noctibus quatuordecim, lachrymari non destitit. Itaque tum peccatorum suorum se veniam impetrâsse diuina reuelatione cognouit. Toto autem illo Iudæus tempore, quo lachrymæ eius factæ illi erant panes die ac nocte, si quid alimenti corporei percepit, id quidem exiguum fuit, nec tamen absque lachrymis & planctu id sumpsit. Deinde verò vitam viuens immaculatam, in semita mandatorum Dei contendeat progredi, & pro viribus nihil eorum negligere, quæ sciret grata esse sponso suo. Ita fiebat, vt magis magisque proficeret in vera humilitate, voluntaria paupertate, in amore Dei, in suis ipsius & omnium rerum labentium contempnu, alijsque virtutibus, quibus pro suo iudicio placere posset Christo, & ab eo impetrare veniam, gratiam & gloriam.

In conuersionis suæ initio victum sibi emendicabat, quippe pauper & inops: sed in hoc ipso delectabatur amore illius, qui cum diues esset, propter nos egenus factus est. Si ab aliquo inuitata esset ad sumendum cibum, cum gratiarum actione eum percipiebat cibum, quem mendicando sibi parauerat. Non raro tum ancillas, tum alios quoscumque admonebat, vt vitam moresque corrigerent. Sciscitantibus autem ancillis, vnde alimenta compararent, illa breuissimè respondit: Ancillis Deo seruire cupientibus, sufficit, si fusos torqueant, & bona sint prædite voluntate. Inuitata aliquandò à matrona Aleide Vuillemanni, vt ederet apud ipsam, per posticum ingressa, sedit in mobilis in cæspitibus, mentis excessum patiens. Quod cum aduerterent, qui illam nõ rant, eam inturbare noluerunt. Sæpius intra cubiculi suum ad sex vel eo amplius hærebat hebdomadas, Deo intenta, qui tum ei manifestabat occulta sapientiæ suæ. Deinde è cubiculo exiens, comedit panem mucidum aut induratum, pro potu autem hausit coagulatum, vel alium liquorem. Sexennio toto de necessario sibi somno subtraxit: quo spatio multas demonis tentationes & molestias pertulit: corripientis brachia eius vel manicas cum fremitu quodam, eique pelliceam vestem detrahere cupientis. Sub his vexationibus illa sæpe dicebat, Apage miser satan: vel etiam obijciebat ei è sublimi cælo ruinam in tartarum. Quod ille ferre non sustinens, crebrò illam è locis alijs ad alia transtulit, nonnunquam in aera sustulit, sed illam deposuit, Christo non ferente, vt ei noceret malignus. Post tentationes illa in Domino exultabat, sciens beatum, qui suffert tentationem: quòd post probationem, si sit inuentus fidelis, accipiet coronam vitæ, quam repromisit Deus diligentibus se: sciens etiam non coronandum, nisi qui legitime certauerit. Amabat verò pueros & infantes: idque non ignorans cacodæmon, transfigurabat se identidem, non in angelum lucis, sed in formam pueri plangentis & lugentis, vt sic virginis animum à rebus diuinis auocaret. Sed illa id non ignorans, aiebat ei: Abscede maligne demon: non es tu ille, quem diligit anima mea.

Solebat illa quotidie exercere se in vita & passione Christi meditanda & commemoranda: sed interim tamen accommodabat se temporibus itemque officijs Ecclesiasticis. Itaque in Aduentu Domini animo voluebat antiquorum patrum ardentissima desideria, mirabaturque incredibilem Dei erga nos beneuolentiam, quòd voluerit venire ad nos, & ex virgine nasci: immò etiam quotidie venire in animas nostras, & mansionem sibi in illis facere, modò sermones eius seruumus, & fidelem ei exhibeamus seruitutem. Cogitabat etiam beneficia ipsi speciatim diuinitus collata grauitò quòd à Christo in sponsam & filiam delecta esset. Atque pro his omnibus ingentes Deo gratias agebat, & admirans lætabatur. In Christi natiuitate versabat animo eius summam humilitatem, extremam paupertatem & id genus alia: quorum cogitatio maximam ei afferebat mentis dulcedinem, excitabatque ad laudandum Deum & gratias medullitis agendas. Contigit quandoque, ea in eiusmodi meditationibus cum multa cordis deuotione & suauitate versantè, seque paruulo Iesu oblectante, vt eius virginea vbera tumescerent, lacteque manarent quotidie à Christi die natali vsque ad Purificationis festum.

Erat in Delphensi Beghinagio etiam Lielta illa, cuius supra meminimus, virgo Deo deuota. Ea plena spiritu sancto prædixit Gertrudi, anno elapso fore, vt vulnere Christi eius manibus, pedibus & lateri imprimerentur. Sed illa vere humilis, tanta se gratia indignam censens, sic respondit: Vnde hoc mihi, vt tanto Dei munere afficiar? Agnosco me magnam peccatricem, & omni virtute vacuam. Itaque

Cap. 4.
Vidit sibi
emendicat.
2. Cor. 9.

Miræ eius
contempla
tiones.

Dæmon eam
impugnat.

Iacob. 1.

2. Tim. 2.

Cap. 5.
Exercitia
eius.

Iohan. 14.

Rarum mi
raculum.

Cap. 6.
Prophetia
Lieltæ vir
ginis,

oro

Diuinitus
ei impi-
mūtur vul-
nera Chri-
sti.

oro te, soror mea, nē eiusmodi sermonibus occupes os tuum & aures meas. Sum iam tot affecta Dei beneficijs, vt ei nunquā possim pro dignitate gratias agere. Attamen anno euoluto, nocte Parasceues aduentante, cū se Gertrudis in cubiculo suo coram Crucifixi imagine corde attentissimo prostrauisset, & prolixius orans, immensam illam Christi charitatem cogitaret, qua voluit propter nos crucifixum delictissimumque Crucis perferre supplicium: totisque viribus eum laudaret, ei que gratias ageret, mirifica animi deuotione & pietate perfusa: singulari eaque stupenda gratia in manibus & pedibus & latere sibi sensit vulnere Christi notas siue stigmata impressa. A diuina igitur contemplatione ad se reuersa, in clamauit voce magna Dieu uera beghinam: Veni, & vide, inquit, quantum gratiam prestiterit Deus mihi indigna, non meritis meis, sed abundantanti benignitate sua. Aduolat Dieu uera, uidet & obstupescit, Deum laudat & predicat. Neque solum illa nocte, sed etiam clara iam die, atque deinceps diebus non paucis, vt minimum vsque ad Ascensionem Domini, ex illis vulneribus profudit sanguis gratissimi coloris, idque quotidie septies ad singulas horas Canonicas. Eum uero sanguinem exceperit Gertrudis lenteolis, in eum usum ab ipsa preparatis. Non potuit autem tam insigni miraculum latere diu. Itaque non solum Delphenses, sed

Nō fert ho-
minum cō-
cursus vir-
go Deo de-
dita.

& vicini circūquaque aduolauerunt, rei uisendae ualde cupidi: uerum id Gertrudis molestum fuit, quod illi hominum concursus nimium impedirent eam a spiritalibus exercitijs & pijs meditationibus, quibus rapiebatur in Deum, & mentis excessum patiebatur. Sciens igitur omni homini necessarium esse timorem Dei, & nisi contineat se quisque in timore Dei, cito subuersum iri domum illius, domum, inquam, conscientiae, idque uel à carne propria, uel à mundo, uel à satana: simulque reformidans, ne forte placeret sibi, & hoc ipso Deo iam displiceret: necnon animaduertens turbas ipsam uisitantium medium quoddam inter Deum & ipsam efficere, sic Dominum deprecata est: Si placet tibi, bone Iesu, oro ut haec uulnera stigmata aboleantur in corpore meo, nē forte separer à te si incipiam in de placere mihi, aut alijs inimici infidijs appetar. Exaudiuit uero eam Dominus, ita ut sanguis quidem ex uulneribus non maneret, sed tamen uulnerum nota remaneret usque ad supremum eius uitae diem.

Precib' ob-
tinet, ne flu-
at sanguis
ex uulneri-
bus eius.

Cap. 7.

At uero postea circa cor ex omni parte magnos sensit dolores. Cogebar enim iam carere suauitate illa, quam senserat cum sanguis ex eius uulneribus efflueret. Magno igitur coepit ardere desiderio illa uulnera recuperandi, prorupitque in eiusmodi uoces: O si mihi dulcissimus sponsus meus Iesus Christus uelit restituere uulnera sua. O si contingat mihi cruenta eius uulnera uisibiliter ferre in corpore meo, non rogabo, ut ea tollat à me. Mallem enim in sublimi loco ab omnibus conspicienda reponi, ut cuncti ea uulnera cernerent, & praeotentem Deum colaudarent. Acceperat autem haec uulnera Gertrudis anno millesimo trecentesimo quadagesimo, ut iam supra dictum est, & postea annis fere decem & octo superuixit, sed imbecillo corpore: ita ut templum aditura, bis terue itinere quiescere cogeretur. Etsi autem corpulenta erat, at tamen in cibo potuque sumendo parca fuit. Accidit, ut quodam tempore ualde euperet edere caseum cum pane: & ecce Deus permouet rusticum quendam, qui sumpto pane & caseo, iuit Delphos, nesciens quod ea ferret. Sed cum uenisset iuxta Beghinagium, Gertrudis in spiritu id cognoscens, licet hominem non nosset, nec ei cognita esset, acciuit Dieu ueram, dixitque ut panem & caseum à rustico acciperet. Exit illa continuo, cernit ad fores Beghinagij hominem ferentem caseum & panem, aitque ille: Amice, noueris te iam cōperuissse, quod Deo uolente tendebas. Confestim rusticus tradit ei caseum & panem, & abscedit. Gertrudis autem comedit ex illo pane & caseo, gratias agens Deo.

Cibi & potus parumonia.

Cap. 8.

Claret prophetae spiritu.

Habuit uero Gertrudis etiam prophetiae donum. Anno salutis millesimo trecentesimo, quinquagesimo primo Imperatrix cum filio suo duce Vuilhelmo in Mosam praedium commisit. Sentiens autem Gertrudis in spiritu periculum, quod tum imminebat, (Erat uero per id tempus cum sororibus in urbis templo) toto corpore se prosternens, hortabatur sorores ut orarent: Iam enim, inquit, praedium ad Mosam committitur, & orandi tempus est. Paulo post commissio praedio, ait ad beghinas: Laudemus Dominum, sorores meae: nostris enim cessit uictoria. Beghinam quaedam conuersa, quodam tempore in templo cum mul-

SURIUS

q. ber
nober

RVIII

5

DE GERTRUDE AB OESTEN VIRGINE.

multa contritione lugebant peccata sua. Nouerat hoc Gertrudis in spiritu, easque domum reuertentes hunc in modum consolata est: Etsi, sorores meæ, mala vita vestra Dominum grauiter offendistis, sed peccata vestra lachrymis diluire, & ad breue tempus nunc vos detis angoribus. Ego verbis omnipotētis Dei affirmo vobis, nunquā vos damnatum iri. Sedens quandoquē in cubiculo suo, sensit comune patriæ impendere exitium ex nimia Rheni inundatione. Itaque cum beghinis ad Dominum deprecandum se conferens, crucis in modum humi prostrata, periculum illud auerit. Venit quandoquē ad eam visendam foemina quædam, Elizabeth nomine, quæ alioqui frequenter eam adire consueuerat, vestibus cultioribus induta, & vita ac moribus secularis. Ei ergo sciscitanti, quo pacto posset eorum obtinere regnum, sic Gertrudis respondit: Crede mihi, veniet ille dies, quando & tu mundo crux eris, & ille tibi. Nec sefellit, postea vsque ad eam paralyti diuexata, vt claudicans & scipionibus innixa incederet.

Cōsolatur
sorores po-
nitentes.

Nouerat illa etiam occulta post futura, vti eius cōfessarius dominus Nicolaus Hondepilius re ipsa expertus est. Erat is sacerdos singulari pietate, veteris ecclesiæ facellanus, adeo paupertatis amans, vt cum esset extra notos & cognatos, ostium panis fragmenta emendicaret: dignus planē, cuius consilijs & institutione Gertrudis ad virtutes capeffendas informaretur. Cum igitur aliquando cum ipsa virgine Gertrude loqueretur de magistro Theodorico de Renen, per id tempus hostibus recōciliato, sub finem sermonis Gertrudis ait, eum ab hostibus trucidatum iri. Admirante domino Nicolao, & dicente eum cum hostibus in gratiam reductum, illa repetijt, sic omnino futurum esse, idque propediem. Et ecce Theodoricus paulo post extra portas vrbis Delphensis egrediens, hostium insidijs interceptus, tantaque immanitate ab illis perimitur, vt membra eius collecta in sportulis domum relata sint. Quod vbi comperit Nicolaus, deinceps maiori in precio habuit, quæ a Gertrude dicerentur. Volebat ille postea in Delphensi oppido domum sibi comparare, sed cum id Gertrudi indicasset, illa dissuasit, dicens fore, vt breui vili precio domos venales offenderet. Id quod factum est, cum postea ea vrbis oblidione premeretur: quo quidem tempore virgo Gertrudis iam excefferat è viujs. Aleidis Vuillemani, matrona nobilis, cuius supra mentio habita est, valde metuens extremum illud horrendumque Christi iudicium, poenasque sempiternas, sæpè veniebat ad Gertrudem, orabatque vt precibus suis impetraret ipsi à Domino gratiam, & ne cum impijs damnaretur. Ea ipsa aliquādo ingressa est cubiculum vbi Gertrudis erat in contemplatione suspensa: cumque tandem ad se rediisset magna voce ait ad Aleidem: En ego tibi affirmo per Dei gratiam & misericordiam, te ab æterna damnatione immunem fore. Quibus verbis Aleidis nō immerito magna se sensit consolatione affectam, egitque gratias Deo pro singulari eius misericordia. Petijt autem eius maritus idem sibi quoque diuinitus impetrari, sed Gertrudis sapienter respondit, se id promittere ei non posse, nisi prius diuina reuelatione esset edocta.

Cap. 9.
Nicolai Hō-
depilij laus

Predicit eg-
dem cuius-
dam.

Delphi obi-
sidentur

Predicit
cuidā Ger-
trudis, quæ
non sit dā-
nanda.

Cum iam annos non paucos inter Beghinas egisset Gertrudis in seruire & vite duritia atque seueritate haud vulgari, ad eam peruenit diem, qua erat itura ad sponsum cælestem, de quo solebat & loqui suauiter, & piè meditari, & etiam canere dulciter. Itaque sacrosanctis Christi munita mysterijs, ad beghinas ait: Sorores meæ, ego domum proficiscor. Illis existimantibus præ morbi dolore sic eam loqui, dicentibusque ipsam domi esse, rursus ait sana mente: Nequaquam sum domi, sed illic volo esse, vbi plateæ sternuntur auro mundo. His dictis, paulo post spiritum suum Deo commendans, in pace obdormiuit, videbanturque in manibus eius defunctæ tanquam eburnei digiti. Obijt anno à Christo nato millesimo trecentesimo quinquagesimo octauo, ipso sancto Epiphaniæ die, humatumque est corpus eius extra ostium turris antiqæ Delphensis ecclesiæ, parte ea quæ vergit ad Austrum, nondum enim habebant tum Beghinæ Delphenses proprium templum atque cœmeterium. Ea tempestate, & multis deinceps annis in eodem Beghinagio multa fuere foeminae admiranda pietate & deuotione, quæ ex hac vita abiere feliciter, virtutum amictæ varietate. In ijs fuit alia quædam Gertrudis, in conuentuali, vt vocant, domo habitans, puritatis & humilitatis valde studiosa. Quæ cum diem clausisset extremum, mox in Flandria apparuit monacho cuidā, duobus angelis vtrinque eam comitantibus: è quibus percontabatur is monachus

Cap. 10.

Obdormit
in domine

Alla quæ-
dam Ger-
trudis, be-
ghina Del-
phensis

chus

chus, quò illam monacham deducerent. Responderunt illi, non se monacham ducere, sed beghinam Delphensem. Monachus verò diligenter annotans horam illam, venit Delphos, putans eam fuisse sororem suam, quæ in eo debebat Beghinagio piè & religiosè. Sed cum sororè suam viuam cernebat, comperit aliam sibi apparuisse. Præstet nobis Christus virginum sponfus, vt in sanctorum eius numeru adscribi digni simus, Amen.

VITA BREVIS S. MELANII REDONENSIS
EPISCOPI, EX D. GREGORII TVRONEN. DE
gloria Confessorum cap. 55.

6 Ianuarij

MELANIVS autem Redonicæ vrbs Episcopus, post innumerabilium signa virtutum iugiter intentus celo, emicuit seculo: super cuius sepulcrum mira Christiani fabricam celsitudine leuauerunt. Sed in stinctu maligni, qui semper bonis aduersatur opibus, quodam tempore ab igne comprehenditur. Palla verò erat lignea, quæ sanctum Confessoris tegebat sepulcrum. Illic igitur vbi tignorum congeries flamma dominante truncatur, ruunt tegula cum lignis, & reliquo tecti apparatu, vna quæ è trabibus summatato capite impetu ruine præpulta, super tumulum sancti ruit. Quæ non modò succedere pallam, verum etiam conterere inter se & lapidem sepulchri poterant. Ruit insuper & immensa multitudo carbonum. Alia quoque vela, quæ vel parietibus, vel ostijs dependebant, ad primum flammæ flatum exusta sunt. Hæc verò palla non solum non vsta, verum etiam nec in superficie ab igne dedecorata est. Igitur expleto incendio, ingrediuntur populi cum eiu latu magno, & vsque ad sepulcrum Antistitis properant, inter stetus & lachrymas noua gaudia percepturi. Remouent à tumulo ligna cum flammis, apprehensum, quæ tumuli velum, excussis prunis, mirantur omnes illæsum.

S. Melanij sepulcrum ab igne non leditur.

SURIUS

qber
daber
RVIII
5

VITA GODEFRIDI COMITIS CAP-
PENBERGENSIS, NECDVM QVOD SCIAM IN SANG.
tos Relati, à quodam monacho Præmonstratensi eius contemporaneo edita, sed per nos mutato stylo nonnihil contracta. Videat Lector de eodem Comite in vita S. Nortberti, quæ est 3. Tomo 6. Iulij, cap. 30.

Emporibus beati Ludgeri primi Episcopi Monasterij, & Caroli Magni Regis, mons, quem Germani Cappenberg vocant, inhabitabatur: sed quòd aliquandò in monasterium mutandus esset, longè ante diuinitus reuelatum est. Itaque anno Christi millesimo centesimo vicesimo secundo castrum Cappenbergense monasterium effectum est: atque ab eo tempore multi è fratribus nostris diuersis in locis Episcopi, Abbates, Præpositi, Prælati instituti sunt, non sine Ecclesiarum, quibus præfuere, in bonis temporarijs incremento. Episcopi è nostra Ecclesia assumpti, hi sunt: Nortbertus Magdeburgensis Archiepiscopus, Euermodus & Isfridus Raceburgenses Episcopi, Vualonus Havelbergensis & Vuitgerus Brandeburgensis Episcopi, Flogerus Sagientis in Polonia præsul. Quod quidem cum nos Comitum nostrorum Godefridi & Othonis, quorum sæpè in angustijs experti sumus opem, meritis factum existimemus, vitam eorum partim annotare voluimus, vt ea & nobis rectè viuendi exempla suppeditet, & alios ad similia inuiter.

Sanctoru vitam bene viuendi exempli suppeditant.